

Broj: 01-018/20-sl.

Podgorica, 14. avgust 2020. godine

Z A B I L J E Š K A

sa III sjednice Savjeta za unapređenje poslovnog ambijenta u Glavnom gradu

DNEVNI RED

1. Predstavljanje III paketa Vladinih mjera podrške građanima i privredi za ublažavanje posljedica pandemije koronavirusa;
2. Ostalo

Treća sjednica novoformiranog Savjeta za unapređenje poslovnog ambijenta u Glavnom gradu održana je 14. avgusta 2020. godine u hotelu "Ramada". Tema sjednice je bio III paket mjera Vlade Crne Gore, kao i mjere koje je Glavni grad preduzeo u cilju ublažavanja negativnih posljedica koronavirusa. Tim povodom članovima Poslovnog savjeta i uspješnim privrednicima obratili su se predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković, gradonačelnik Podgorice i predsjednik Poslovnog savjeta dr Ivan Vuković i ministarka ekonomije Dragica Sekulić, koja je predstavila III paket mjera Vlade Crne Gore.

Gradonačelnik dr Vuković je pozdravio sve prisutne i zahvalio se na izdvojenom vremenu. Podsjetio je da je prošlo nešto više od mjesec dana od prethodne sjednice, te da su se u tom periodu desile mnoge važne stvari za biznis zajednicu i u Glavnom gradu i u Crnoj Gori, uprkos trajućoj pandemiji korona virusa. Naglasio je da je tema sjednice prezentacija III paketa Vladinih mjera za pomoć biznis zajednici, koje imaju za cilj da minimiziraju neke efekte krize sa kojom živimo pola godine. Posmatrajući pakete mjera koji su do sada predstavljeni dolazimo do cifre od 1,5 milijardi eura pomoći biznis zajednici. Dodao je da su zaposleni u Glavnom gradu bili takođe vrijedni i iskoristili ovaj period na pravi način. Uz pomoć Vlade Crne Gore radilo se na realizaciji infrastrukturnog razvoja. Od prethodne sjednice održane 2. jula 2020. godine započeta je izgradnja bulevara koji će povezivati Podgoricu i Danilovgrad, investicija vrijedna 25 miliona eura. Takođe su dobijeni izvođači za izgradnju dva bulevara, jedan u Gornjoj Gorici koji će se nadovezti na Bulevar Podgorica – Danilovgrad i drugog koji će se graditi na Zlatici kao nastavak postojećeg Bulevara Vilija Branta i kao vezu sa autoputem Bar- Boljare. Takođe, raspisan je tender za izgradnju dva bulevara na Starom aerodromu, a vrijednost ovih investicija je 40 miliona, napomenuto je da su u pitanju svega 40 dana. Gradonačelnik je podsjetio i na početak realizacije najznačajnijeg projekta za Glavni grad, a to je Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Uz prisustvo premijera položen je kamen temeljac za izgradnju novog pješačkog mosta na rijeci Morači u kojem će se nalaziti cijevi za

otpadne vode nalaziti cijevi koje će provoditi otpadne vode sa jedne obale Morače na drugu, koje će povezati staro sa novim postrojenjem. Podsjetio je da je uprava Glavnog grada zacrtala veoma ambicioznu agendu uprkos uslovima koji nas okružuju.

Posebno važna je i činjenica da je u Parlamentu Crne Gore usvojena izmjena Odluke i dopuna Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata 2017.godine koja je pominjana u kontekstu priče o biznis zonama. Formalno-pravno je uklonjena i poslednja prepreka u cilju stavljanja u funkciju tog ogromnog razvojnog potencijala koji se nalazi na teritoriji glavnog grada. Gradonačelnik je istakao da će članove Poslovnog savjeta u narednom periodu informisati gradski menadžer Marjan Junčaj o daljim koracima za razvoj biznis zona. Mišljenja je da će i jedan dio članova iskoristiti povoljnosti koje se nude ovim projektom. Gradonačelnik je naglasio da nas kriza nije usporila, već da smo na najbolji način odgovorili njenim izazovima kada je u pitanju poslovna zajednica. Ove investicije nijesu samo prepotavka budućeg razvoja glavnog grada nego i finansijska injekcija koja je prijeko potrebna. Uz podršku Vlade Crne Gore ovaj period je iskorišćen na pravi način. Takođe, on je pozvao članove Poslovnog savjeta da i u narednom periodu prate aktivnosti Glavnog grada i pokušaju da, u mjeri mogućeg, iskoriste ono što će biti buduće razvojne šanse.

Premijer Marković podsjetio je da Vlada na početku mandata nije prihvatila predloge i ponude, pa ni od međunarodnih kreditora, koje bi bile ograničenje za investicije, razvoj i nova radna mjesta i ocijenio da je ekonomska politika Vlade u ovom mandatu bila veoma uspješna čak iznad očekivanja. Zahvaljujući osmišljenoj ekonomskoj politici učinjeno je da crnogorska privreda bude još produktivnija i da stvara novu vrijednost. To je omogućilo okretanje ekonomije, ubrzani razvoj, rast zaposlenosti u Crnoj Gori i posljedično rast životnog standarda. Situacija nije bila sjajna. On je istakao da su finansije bile ranjive po svakom osnovu, visok budžetski deficit blizu 6%, veliki javni dug. Poruke i očekivanja su bila veoma pesimistična, to je često ponavljano kako bi se prisjetili ne samo zbog rezultata već i kapaciteta sopstvene snage i potencijala. Tada je rečeno iz MMF-a da mi nemamo odgovore i znanja da odgovorimo takvom izazovu, da je neophodno da se obratimo MMF-u i povučemo portfolio u četvorogodišnjem periodu, u iznosu od približno 320 miliona dolara, kako bi crnogorske javne finansije bile održive. Takođe sugerisani su ozbiljni rezovi u lokalnoj i državnoj administraciji, posebno smanjene izdataka. Sugestije su bile smanjenje penzija između 10-15%, smanjenje zarada između 10-15%, smanjenje javne administracije od 20%, povećanje poreza i sl. Te sugestije su odbijene, a međunarodnim partnerima saopšteno da će biti kreiran sopstveni program održivosti i ozdravljenja. Naglasio je da je Vlada uspjela da konsoliduje javne finansije, tekući troškovi su finansirani iz prihoda, kreditni rejting je bio dobar, pogotovo sa aspekta zaduživanja i cijene duga. Omogućeno je da dio tog novca bude usmjeren u kapitalni budžet za razvoj investicija ali i vraćanje državnog duga za period od prethodne tri godine.

Premijer je ocijenio uspješnim Vladine pakete mjera rekavši da je u II paketu samo za sto dana podijeljeno 40 miliona eura za 65.000 zaposlenih u Crnoj Gori odnosno 163.000 zarada. To je podijeljeno bez ijednog pismenog zahtjeva, bez čekanja na odluku, bez odlaska u banku ili poštu da se podigne novac. Formiran je takav pristup i takvo aplikativno rješenje da je Ministarstvo ekonomije sa svojim sposobnim timom bilo u stanju da istog dana prihvati aplikaciju i da praktično u par sati

provjeri i donese odluku i da Ministarstvo finansija u samo par dana uplati novac onima kojima je bio namijenjen. I u ovoj situaciji pokazano je da imamo unutrašnje potencijale i kapacitete koji mogu da odgovore i ovakvoj krizi i ovakvim problemima. Treći paket ekonomskih mjera vrijedan 1,2 milijarde eura ima razrađene kratkoročne i dugoročne efekte, te on nije samo stabilizirajući i socijalni, već posebno snažan razvojni instrument za privredu, zaposlene i građane.

Kada je riječ o partnerima kao što je Evropska unija, premijer je naglasio da smo svjedočili unutrašnjoj snazi u vidu izdvajanja velikog paketa za konsolidaciju nacionalnih ekonomija u okviru evropske ekonomije. Opredijeljena su značajna sredstva za zemlje kandidate za članstvo u Evropskoj uniji. Iz budžeta Unije oprijedjeljeno je 10 milijardi eura. Međunarodne finansijske institucije poput MMF su obezbijedile dodatnih 14 milijardi eura. Ta svota novca će biti podsticajna da finansijski međunarodni kreditori uđu sa dodatnim novcem sa Zapadni Balkan. On će iznositi 60 milijardi eura. Crna Gora je aplicirala sa 10 projekata iz tog fonda, posebno za razvoj infrastrukture u cilju povezivanja u saobraćnoj infrastrukturi, energetici, IT grani koja tek treba da doživi afirmaciju u Crnoj Gori.

Ministarka ekonomije Dragica Sekulić je kroz predstavljanje Trećeg Vladinog paketa socio-ekonomskih mjera ukazala da Ministarstvo ekonomije planira da ovim programom obuhvati kratkoročne i dugoročne mjere. Kroz treći paket mjera u odnosu na kratkoročne mjere Ministarstvo ekonomije je od 1. avgusta krenulo sa subvencijom za zarade u iznosu od 18 miliona eura do kraja godine. U naredna tri mjeseca će biti dodijeljene subvencije za zarade zaposlenih u iznosu od 50-100% minimalne bruto zarade i to:

- Zabranjene djelatnosti 100%
- Turizam 70%
- Ugostiteljstvo 50%
- Drumski saobraćaj 50%
- Karantin i samoizolacija 50%
- Roditelji djece do 7 godina 50%.
- Za podršku novom zapošljavanju u trajanju od 6 mjeseci subvencionisaćemo 70% zarade.

Podrška privredi ostvarena je kroz subvencionisanje zarada uključujući one u turizmu u ukupnom iznosu od 16,2 miliona eura.

Vladina strateška vizija podrške namijenjena je:

- Razvoju informacionih tehnologija sa ambicijom prerastanja ovog sektora u IT industriju.
- Turizmu kao strateškoj privrednoj grani
- Poljoprivredi i ribarstvu
- Energetici i
- Saobraćaju.

Kroz Program unapređenja konkurentnosti privrede koji obuhvata 17 programskih linija, obezbijedeno je 10 miliona eura bespovratne podrške privredi. Ovaj program će pružiti mogućnost da se bez papira i šaltera aplicira, čime se postiže efikasnost u realizaciji. Ona je naglasila da kada je riječ o dugoročnim, razvojnim mjerama one su podijeljene na tri grane i to na energetiku, industrijsku politiku i rudarstvo. Te mjere su planirane do 2024. godine i kada govorimo o prerađivačkoj industriji prioriteti će biti prehrambena, drvna i metalna industrija. Za te grane će se obezbijediti subvencionisanje kamata i grantove za ulaganja u industriju. Kada je riječ o oblasti energetike zastupljene će biti snažne investicije državnih preduzeća. Planovi najvećih energetskih subjekata u državi obuhvataju investicije ukupne vrijednosti od oko 1 milijardu €. U periodu do 2024. godine, očekuje se realizacija od oko 734 mil. € investicija. Procjena je, da od ukupnog iznosa, realizacija oko 350 mil. € može biti ugovorena sa crnogorskim kompanijama kao izvođačima, proizvođačima i prodavcima. Biće to dugoročni signal privredi da pokrene proizvodnju najjednostavnijih elemenata, poput: drvenih i betonskih stubova, ili u kasnijoj fazi aluminijsko-čeličnih užadi, profila, distributivnih transformatora koji bi se mogli proizvoditi u Crnoj Gori.

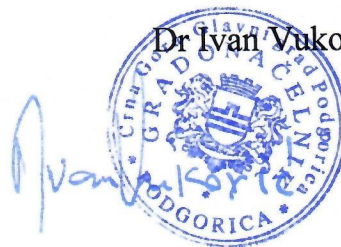
Nakon prezentacije ministarke Sekulić učešće u diskusiju uzeli su predsjednik Privredne komore Crne Gore **g. Vlastimir Golubović** i **g. Žarko Burić**, izvršni direktor "Normal – Company" d.o.o Podgorica. G. Golubović kazao je da je Vladin treći paket mjera sveobuhvatan, jer ga pored sektorske, značajnim čini i vremenska obuhvatnost, a istovremeno predstavlja program razvoja u uslovima "nove realnosti". Ovim paketom redefinisane su pretpostavke drugoročnog razvoja, sa posebnim fokusom na IT sektor, turizam, poljoprivredu i industriju, uključujući energetiku, a sve u cilju diversifikacije domaće proizvodnje. G. Burić je takođe podržao Treći paket mjera kojim je predviđeno subvencionisanje zarada u turizmu i ugostiteljstvu i dao sugestije za unapređenje mjera, kada je u pitanju pomoć turizmu.

ZABILJEŠKU SAČINILA

Mr Nina Perunović

PREDSJEDNIK POSLOVNOG SAVJETA

Dr Ivan Vuković

Dostavljeno:

- Članovima Savjeta za unapređenje poslovnog ambijenta na teritoriji Glavnog grada
- a/a